

Največji slovenski dnevnik
v Zveznih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za iznosstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1932, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 109. — ŠTEV. 109.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 9, 1930. — PETEK, 9. MAJA 1930.

TELEFON: CHELSEA 2878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVII

DRŽAVLJANSKA VOJNA V SEVERNI KITAJSKI

V NANKING SO PREVEDLI SEDEM TISOČ RANJENCEV ŠTEVILLO MRTVIH NIZNANO

Včeraj sta se završili dve veliki bitki, v katerima so bili vstasi zmagovalci. — Generala Yen in Feng sta pretrgala zvezo med Nankingčani. — Cenzura je izredno stroga in poročila so precej nejasna. — Kaj je cilj revolucionarjev?

NANKING, Kitajska, 8. maja. — Danes je prišlo do vročih bojev med armado nankingške vlade ter ned združenimi poveljalki severne Kitajske. V Nankingu oziroma v Suchowu so priveli sedem tisoč ranjencev.

Koliko vojakov je na bojišču mrtvih obležalo, se zaenkrat še ni moglo dognati, kajti uvedena je stroga cenzura, in poročila, ki prihajajo z bojišča, so jaka nepopolna.

Tudi o izgubah severnih čet ni ničesar znanega. Severnjakom načelujeta generala Yen Hsi San in Feng Yu Hsiang.

Vladine čete so napadli ob železniški progi, ki teče petdeset milij zapadno od Suchowa. Po kratkem času se jim je posrečilo prekiniti med njimi vse komunikacije. Tudi zveza z Nankinom je ogrožena.

Včeraj sta se završili dve bitki. Posebno vroča je bila ona v provinci Santung.

Med napadači je tudi vojaštvo iz province Santung, ki velja za najbolj izvežbanico.

Gen. Cang Kaj Sek, predsednik nankinské vlade, se nahaja v Pengpu.

Od vseh strani mu očitajo, zakaj še ni prevzel poveljstva nad nankinskimi četami.

Pred dobrim mesecem je objavil governer province Sansi, Yen Hsi San, da ga je koalicija severnih voditeljev zbrala za poveljnika v boju proti nacionalistični vladi v Nankingu.

Današnja bitka je bila prva izza one objave.

Cilj vstasčev je, da vstaviti Kaj Seka, češ, da se je proglesil diktatorjem ter da je njegova vlada koprutna.

Takovani "krščanski general" Feng Yu Hsiang je proklamiral novo nacionalistično vlado v Peipingu.

NUNGESSIONEJAVA MATI ŠE UPA

Mati francoskega zrakoplovca, ki je pred tremi leti skušal poleteti v Ameriko, še vedno ni izgubila upanja.

PARIZ, Francija, 8. maja. — Mati francoskega aviatorja Charlesa Nungesserja še vedno upa, da se bo vrnjen sin vrnji, dasi je minulo že troje let, ko je brez sledu izginil s svojimi tovarisci Francia. Codi-jem na polet proti Ameriki.

Danes je rekla časnikom: poročevalcem: — Charles ni mrtve. Zaradi vsem, da se bo vrnil.

Pred par tedni so potrabil francoski ribiči iz morja sklenico, v kateri je bila vest, da sta Nungesser in Codi med canadskimi Indijanci ter da potrebujejo pomoč.

Zo svojega sina ima vedno pravljeno sobo in posteljo postlano. Vse njegove stvari so v redu.

— Trdno sem uverjena, — je izjavila, — da mi bo za god poslat kakšen sporazum. — In ko se bo vrnil, ga bom presenetila s krasnim darom. Nihče me ne more prispeti, da bi bil moj sin mrtav.

TORNADO ZAHTEVAL 67 ŽRTEV

Za vse žrtve se bo vršila skupna pogrebna služba. — Obseg povzročene škode še ni dognan. Narodna garda na straži.

DALLAS, Texas, 8. maja. — Kolikor se je moglo dosedaj dognati, da zahteva tornado, ki je divaj po raznih krajih Texasa, 67 človeških žrtev. Skupne pogrebne službe se bodo vršile prihodnji torek in sredo.

V mestu Frost, kjer je povzročil tornado največje opustošenje, bo svetana pogrebna služba bila, kateri se bodo udeležili prebivalci vseh veroizpovedi. Mesto se nahaja južno-iztočno od tukaj.

Najbrž bo poteklo še precej časa, predno bo mogoče ugotoviti natančno število mrtvih in dognati obseg škode. Reševalci so najprej izjavili, da je mrtvi štirideset oseb, pozneje je bilo po rečenu, da znaša število nad osmedeset, kar se je pa izkazalo kot pretirano.

Mnogo ranjenih najbrž ne bo okrevalo, ker so bili izpostavljeni slabemu vremenu. Dosti se jih bori s pljučnico.

Lastnino prebivalstva straži narodna garda.

V Mesto Frost so dospeli miliciji včeraj zjutraj. Najprej so morali gasiti, kajti ponocni je dvakrat udarila strela ter povzročila na dveh krajih požar.

Spošito se ceni, da znaša škoda več kot pol drugi milijon dolarjev.

NA ŠPANSKEM VLADA MIR

Spanskim generalom je izpodletel poskus, da bi ustavili novo diktaturo. — Studentje strajkajo.

MADRID, Španija, 8. maja. — Po Parizu so se razširile govorice, da sta dva španska generala namevala ustavili novo diktaturo. Tukajšnje oblasti te vesti odločno dementirajo ter zatrjujejo, da vladava na Španskem popoln mir.

PARIZ, Francija, 8. maja. — Iz Madrida poročajo, da je ministriki predsednik Berenguer odločno nastopil proti generaloma Anidi in Barreri, ki sta nameravala ustanoviti na Španskem diktaturo.

SEVILLE, Španija, 8. maja. — Študentje tukajšnje univerze so v znak simpatij z madridskimi studenti začrpaljali.

Vlada je nameravala danes otvoriti univerzo, toda študentje so ji prekrizali račune. Profesorji simpatizirajo s študenti.

MADRID, Španija, 8. maja. — Odkar je zapustil znani revolucionar don Unamuno tukajšnje mesto, se je prebivalstvo precej pomirilo.

Vse važne strategične točke v mestu so pa za vsak slučaj še vedno začrpaljene.

Narodite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v zvezni državi.

DVA KAZNENCA V COLUMBUS USMRČENA

Strojna puška se je baje ponesreči sprožila. — Stiristo kaznencev je še vedno nastanjene v stokadi.

COLUMBUS, Ohio, 8. maja. — V tukajšnji državni kaznilnici se je baje ponesreči sprožila strojna puška in kroglo so usmrtili dva kaznence, ki sta se nahajala na dvorišču. Strojna puška je bila postavljena na kapeli izza onega časa, ko se je jetniki uprli in so oblasti na silno zatrele upor.

COLUMBUS, O. 8. maja. — V državnih kaznilnicah je včeraj drugič izbruhnil požar. Začeli so namreč goreti šotori, v katerih so kazneni prenočevali. Ker je bil močan veter, se je plamen hitro razširil ter kmalu objel oseminosemdeset šotorov. Pri tem ni bil nikhe poškodovan.

Nekako 400 kaznencev se še vedno nahaja v žičnatih stokadih in vodo tam toliko časa, dokler ne zvršena popravila v kaznilnici.

Kaznenci so se redno obnašali, toda začeli so strahovito krčati, ko so zaduhali dim. Pazniki so ogenj sami pogasili in niso hoteli klicati na pomoč požarne brambe, mislec, da bi to kaznence še bolj razburilo.

NIKAKE PIJAČE NA PLAČILNI DAN

MOSKVA, Rusija, 8. maja. — Komisar za domače zadeve je objavil danes dekret ki prepoveduje prodajo alkoholičnih piščak. Take prodaje so prepovedane, kadar se izplašuje meze v vseh mestih. Dekret prepoveduje tudi prodajo pojnih piščak na revolucionarje praznike.

ADMIRAL FULLER ZAPUSTIL BERMUDO

HAMILTON, Bermuda, 8. maja. — Podadmiral Sir Cyril Fuller je s svojo ženo in hčerkami odpotoval danes proti New Yorku. Admiral Fuller, ki je bil poveljnički postajajo, je bil pred kraljikom povisan na mestu drugega lorda mornarice angleškega kralja.

VNUK MILleta ZAPRT

PARIZ, Francija, 8. maja. — Jean Charles Millet, vnuč slavnega francoskega slikarja, je bil aretiran v pondeljek radi kampanje za neodvisnost, so odvedli sinčič iz Yeroda Jetnišnice ter ga prevedli v Purandhar vojaški sanatorijski, ki je oddaljen 25 milij od Yeroda.

Predvili so ga vsledtega, ker je vladalo med prebivalstvom mesta Pooje veliko razburjenje in ker so oblasti v velikih skrbih za njegovo zdravje.

POSKODOVANA CARISKA MOŠEJA

CARIGRAD, Turčija, 8. maja. — Slikovita Dolma Bagđe mošeja je ušla na skrivnostni način popolnemu umiku, ko se je uneila mučnica na dvorišču. Ognjegasci so si prizadevali namočiti zaboje, v katerih je bil spravljen smodnik. Ogenj se je pojavil v nekem sosednjem poslopju. Škoda je le malen kostnica.

VOJAŠTO PATRULIRA PO TUNISU

Muslimani so hoteli demonstrirati proti katoliškemu kongresu. — Vse ceste so zastražene.

KARTAGO, Tunis, 8. maja. — Danes so patrulirale po ulicah senegalske čete, da zagotove popoln mir tekmo tridesetega mednarodnega evharističnega kongresa.

Ko je bil otvorjen kongres, so Arabci organizirali v domačem mestnem delu molsimansko demonstracijo, koju namen je bil motiti svečanosti.

Oblasti so demonstracije takoj prepovedale in za vsak slučaj zastraže ceste z vojstvom.

Senegalci namreč niso niti kristiani niti moředanci, pač pa pogani. Vse ceste, vodeče iz Tunisa v Kartago, so zastražene. Edino ledeležec kongresa so imeli svoboden dohod.

Prihodnji kongres se bo vršil v Buenos Airesu.

Udeležencev je več kot dvajset tisoč, ki so prišli iz vseh delov sveta. Vse govore je mogoče natančno slišati, ker so vse povzročili postavljeni mogočni zvočniki.

GANDHIJA SO PREVEDLI V DRUGO JEČO

Pri izgredih, ki so se včeraj završili, je bilo usmrčenih petindvajset, ranjenih pa nad sto oseb.

BOMBAY, Indija, 8. maja. — Policijski demonstranti so danes spopadli pri Sholapurju.

Petindvajset oseb je bilo ubitih, nekako sto pa ranjenih.

Izgredi so izbruhnili, ko so Indijci piketirali žganjarne. To je bil najbolj resen izbruh sedanje kampanje za neodvisnost.

Nemir se je završil še predno so ljudje izvedeli, da je bil Mahatma Gandhi aretiran. Mesto ima nekako 120.000 prebivalcev, ter se nahaja 220 milij južno od Bombaye.

BOMBAY, Indija, 8. maja. — Mahatma Gandhi, ki je bil aretiran v pondeljek radi kampanje za neodvisnost, so odvedli sinčič iz Yeroda Jetnišnice ter ga prevedli v Purandhar vojaški sanatorijski, ki je oddaljen 25 milij od Yeroda.

Predvili so ga vsledtega, ker je vladalo med prebivalstvom mesta Pooje veliko razburjenje in ker so oblasti v velikih skrbih za njegovo zdravje.

LONDON, Anglija, 8. maja. — Daily Mail je dobil iz Calcutte poročilo, da je bilo dosti policijskih uradnikov poškodovanih v Ranagatu, ko je ljudska množica napadla policijsko postajo ter skušala oprostiti politične jetnike.

DELHI, Indija, 8. maja. — Danes je bil zopet otvorjena trgovina, toda le v majhnem obsegu.

Iza zadnjega torka, ko so izbruhnili nemiri ter zahtevali štiri človeške žrtev, vlada v mestu mir.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

FRANCOZI RAZKAZUJEJO SVOJO MOČ

Začetkom prihodnjega tedna se bodo vršili na Sredozemskem morju veliki francoski mornariški manevri.

ALGECIRAS, Alžir, 8. maja. — Francija je začela v tukajšnji bližini koncentrirati svoje brodovje, kajti začetkom prihodnjega tedna se bodo pričeli v Sredozemskem morju veliki francoski mornariški manevri.

Pri tej priliki bo Francija razvila svojo mornariško silo.

Francoski časopis poroča, da je došlo v Syrakus, na Sicilijo več nemških mornariških častnikov, kateri so italijanske mornariške oblasti navdušeno sprejeti.

Temu obisku pripravlja Francija velik pomen.

Zaplemba kitajske vzhodne železnice je bila preiskušnja sovjetskih obrambnih zmožnosti.

MOSKVA, Rusija, 8. maja. — Boljševski vojni komesar, Klement Vorošilov, je objavil brošuro z naslovom: "All bo izbruhnila nova vojna?"

Ze dolgo ni imela nobena brošura v Rusiji toliko kupec kot Vorošilova knjiga. Ljudje se kar puščajo zanjo. Lahko bi si pa priznali denar, kajti vsakomur mora biti jasno, da bo Vorošilov potrdil to vprašanje.

Vorošilov je menjen, da bodo izbruhnile nove vojne in še prav kmalu, iz enostavnega razloga, ker so vse kapitalistične države proti Sovjetski Rusiji.

Zaplenjenje kitajske iztočne železnice v Mandžuriji je bilo po njenem menju preizkuš

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ANDRE MIRABEAU:

NEDELJSKI IZLET

Sobarica je odmaknila zastore gospodična Lina Mirelle je vzdihnila.

— O Bog! Danes je nedelja. Kakšna strahota... Jožefina, reci mi, da dežuje in vam podarim zlatnik.

— Malo dajuje, gospa.

Gospodična Lina Mirelle je trikrat poskočila na p.stelji, potem se je umirila. Vse še ni končano, samo da bi deževalo do enajstih.

Nedelja je usoden dan: le dan gospodov in gospod, o Bog, je še predobor. Ker je prost samo ob nedeljan. Lina ve dobro, da bi težko dobila prijatelja, ki bi tako malo zahteval kakor Edmond Toussaint, je zelo darežljiv, prav nič ljubosmen, ne zahteva nase več nego tri večeri na mesec racen nedelje, a ko pride ta, takrat pride zadeva z avtomobilom.

Edmond neri za avtomobile; vse dni presedi na stolu v pisarni serje tovarne, a v nedeljo ga obide naravnega otrčja slast, da bi sedel ob krmilu, da bi izvigli prah in da bi trebil ob vsakem najmanjšem krizisku. Ima to strast, ki pa Lini ne ugaša: avtomobil povraži kakor bi mogla povražati le kakšno intimno prijateljico. Ah! samo da zagleda modro karoserijo posasti, ki počiva jo obide glavobol, in kadar se z njim vodi preizkuša pravcate občutke gnusna. In potem ves dan, s prahom v očeh, z r.kršenimi lasmi, z ostarelim obrazom, kakrsnega ji ga kaže v njenem nefilzepno ogledalo, obed pri kakinem "Belém konjiku", v katerem pripravljajo dobre "omelettes aux confitures" in slike vse ostale jedi, in poteka spet vožnja, nowe muške, slaba prebava in... običajna negoda. Edmond pod vozalom, redno v obraz, ozorno, z oljnatimi rokami, biser, razdražen, surov! Edmond je najboljši deček na svetu, a je naravnost zopri, kadar se ujeti.

Lina ga je dobro razumela tistih dveh naporednih nedelj, ko je bil bolelna. O saj ni dejal ne bele nje, gotovo: zdravilovki recepti so vzbujali vero in Lina je igrala svojo mlogo izborni. Ali, o Bog!

ZASTONJ TRPEČIM OD NAVDUHE IN SENENE MRZLICE

Brezplačni poslovni metod, ki se da poslužiti odobren, brez izgube časa.

Mi imamo metodo za kontrole naduhi in mi hočemo, da bo ponukite na naše stroške. Ne izražajte ne, da je vaš sluh nastavljal ali nov, če je kronicna naduha ali senena naduha, pišite po brezplačno posložju nadu metod. Ne izražajte se, v kakšnem podnebju živite, koliko ste stvari in kje ste zapošleni, če trpite večne naduhe ali senene mrzlice, naša metoda vam bo takoj pomagala.

Prav poslovno jo želimo postati onim, ki so se obupili, kjer so se vse oblike vdihavanja, opisali uporabni, diana "pa-tinenvan diana" itd., napovedi. Mi hočemo dvignati na naše stroške, da je naša metoda doberoma, da odprije tekem dihanje, dobitje in zdravilova napade.

Ta brezplačna ponuba je preveden valna, da bi jo oddali na en dan. Pritegnite se, da boste danes takoj z metodo. Ne poslužite dnevno, pač pa samu spodnji kupon. Ne danes.

BREZPLAČNI POSLOVNI KUPON
FRONTIER ANTHMIA CO.
1158 Broadway, 462 Niagara St.
Buffalo, N. Y.

Pozdravljeni brezplačno poskušajo svoje metode na...

Mali Oglasni imajo velik uspeh

Prepričajte se!

VODNIKOVE
KNIJGE
za leto 1930
SO RAZPRODANE
Kdor jih hoče adaj naročiti za leto 1931, naj nazm
poslje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izdale.
Knjigarna "Glas Naroda"

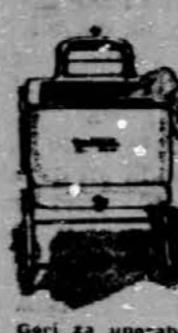
GORI in DOLI v življenju APARTMENT PRALCA

KO JE treba prati, zagotovo prihrani Električni Pralac čas in delo. Posebno, odkar je njegovo pranje tako rahlo, da lahko pere v njem svileno spodnje perilo in drugo ublico, ki se rada pokvari, povsem varno.

In ko je pranje končano, kam boste spravili pralce? Kamorkoli — pod mizo, v omaro, izpod nog — če imate A B C APARTMENT PRALC.

TA popoln Električni Pralni Stroj se vzravna v stojo za pranje ali se spravi skupaj, da je v kraju, če zavrtite ročaj. Celo stiskati lahko odvzamete, če hočete.

A B C APARTMENT PRALC ima dve tretini prostornine običajnega stroja.

Geri za uporabo

Naprodaj v naših izložbah — zakaj bi ne stopili v bližnjo ter si ogledali A B C APARTMENT PRALCE, ki jih spravite v kraj, kadar hočete.

Cena \$79.50 v gotovini
za uporabo na alternativni tok

Cena \$84.50 v gotovini
za uporabo na direktni tok

Ali \$5 na roko in 11 odpadci z računom za elektriko

The New York Edison System

The New York Edison Company

The United Electric Light & Power Company

New York & Queens Electric Light & Power Company

The Yonkers Electric Light & Power Company

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Priseljenke - delavke.

V kakem obsegu se ženske, rojene tam umrl državni uradnik ministra zunanjih del La Fuenti. Umrije v bojniici, kjer bi se bil moral dati operirati, pa ga ni bilo mogoči pravirati do tega. Po smrti je izkazalo, da je bil pokojnik ženska. Bil je tudi ozelenjen in ko so oblasti iskale vodo, da ji javijo žalostno vest o smrti njene "moža". Je niso mogli najti. Izginila je brez sledu. Oblasti si belijo glave s to zagonetko, ki jo je še bolj zamotal beg "vdove".

Prezkratkim je bila priobčena študija o priseljenki in njemenu delu. Študija se je vršila pod vodstvom Karoline Manning od federalnega ženskega urada, in izdoljajo impresivno sliko o priseljenkah v industriji. V vrhu te studije so preiskovalci izbrali neke tipične naselbine z obsežnim tujerodnim prebivalstvom — Lehigh Valley v Pensilvaniji in mesto Philadelphia. Dodatno k statističnemu podatkom vršili so se razgovori s stranki preiskovalcev s kakimi 2000 tujerodkami, ki so ali delale doma ali v tovarni. Kot poročilo vladnega organa isto vsebuje slikovitost in človeški interes v izjemni meri. Preiskava se je nanašala na razne stvari, med temi tudi okoliščino, kake težkoće je priseljenka imela dobiti delo takoj po prihodu v to delo, zakaj so spremestile delo, nerdenost zaposlenja, izobrazbo, domače dolžnosti, način življenja itd.

Preiskava je dognala žalostne okoliščine v industrijskem delu doma. Izmed 159 žensk, intervjuiranih v Philadelphiji, 159 je delalo doma, na pr. izgotavljanje oblačil in pletenin. Sivanje krp za preproge, namizanje korav itd. Leto izmed teh so bile samke. Vzdrževanje otrok je bil naveden kot glavni vzrok za delo doma.

Povprečna tedenska plača je bila \$3.70 za 139 in je segala od \$1.70 za preprozne cuninne do \$9.20 za sveterje. Rezanje in šivanje krp se je plačevalo po \$1.50 za dva ali tri bušilje. Izvezbana delavka potrebovala je sedem ali osem ur za en bušilje. Kartovanje varnostnih igel — 8 do 15 centov za sto kart. Ob takli placi je delavka mogla zasluziti povprečno 50 centov na dan, tutupatam po en dolar.

Pa niti zasluzek tujerodk v tovarnah in velikih delavnicah ni bil velik. Izmed 988 žensk, intervjuiranih v Philadelphiji, 11 odstotkov je dobitovalo manj kot \$10 na teden, 23 odstotkov med \$10 in \$15, 36 odstotkov \$15 in \$20 in 18 odstotkov več kot \$20 na teden. Izmed 834 tujerodk v Lehigh Valley 10 odstotkov jih je dobitovalo manj kot \$10 na teden, 23 odstotkov manj kot \$15, 37 manj kot \$20 in 29 več kot \$20. Povprečna mežda v Philadelphiji je bila \$15.35 na teden; najboljše plače so bile v tkalcicah volne, tovarne nogavic, klavnicah in pisarnah. Povprečna plača v Lehigh Valley, kjer so bile najboljše plače v tkalcicah avilje in izdelovanju cigar, je znašala \$16.75 na teden.

Izmed 1900 žensk po jih je bilo 25% in mater, izmed vseh sedmoročice je bila ena vdova z otroki. Povprečno število otrok za vsako mater je bilo 2.6. Več kot dve peti deli mater je imelo vsaj po tri otroka in skoraj 70 jih je imelo šest in več otrok.

Da so gospodarske razmere silje ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

V Lehigh Valley so skoraj vse ženske delave v tovarnah, ker so tipične, kar se tiče tujerodca in njegovih problemov v Philadelphia, velemesto z raznimi industrijskimi in z mnogostevilnim tujerodnim prebivalstvom, in Lehigh Valley, ker je manj vrst industrijev in kjer se nahajajo osredotočene tujerodne naselbine.

SLEPARJA S "ČRNO UMETNOSTJO"

Eh da, za zidovi mestnih hiš se ter napravi stroke — vzemi v roke všeči čudne reči. V Ljubljani ne hodijo samo po promenadi, ne ogledujejo samo tisočev lepih stvari po izložbah, ne koketirajo samo po klopcih že zelenega Tivolija in ne pijejo samo cvička po domačih gostilnicah — imajo tudi druge skrbki. Imajo tudi strašna skrb, kako ujeti črnega mačka ali črnega petelinja, da...

Drugi eksperiment s petelinom: Dobri črne petelin, deni ga peč in ko je dobro specen, ga nes v potek med 11. in 12. uro ponoči na križpot, kjer ga dobro zakoplj in pusti v zemlji da tretjega petka. Potem pojdi in odkoplji zemljo. Našel bos v posodi tri reči: mošnjo z denarjem, ki ostale vedno polna, prstan, ki ti da vse, kar želiš v ogledalo, v katerem bo videl vse skrivnosti. Ne vzemi pa vseh stvari naenkrat in odhajaš z mest, gorie, ce se ozreš, kajti nasledujejo te trume zih duhov, ki samo preže na twojo napako v obnašaju, da te zdrobe v solnčni prahu.

Strašno, kaj?

Ubogi France in njegova družina je seveda verjela v vse to in čakala samo, da se izpolni v črni umetnosti ter jo začne izvajati.

Za učitelja in "Faustove knjige", ki so jih naročili z Nemčijo, so poslali mnogo denarja in zato je France tudi izpahlj Minki obleko, ki jo je prodal in prisel takoj do noveve.

Učenci svojega velikega mojstra nečo izdati, dasiravno je na dlan, da so postali vsi žrtve prevezanega sleparja.

LETALSKA NESREČA

V Ljaki pri Zidanem mostu se je 24. aprila dopoldne pripeljal težka nesreča. Nekako ob 8.30 je pribljenec črni hrib na Loko in Zidan most vojaško letalo, ki je bilo polno v zraku, a se je nenašlo jelo spuščati in žljebi. Ljudje, ki so bili zaposleni na polju, so opazovali zravnico manevriranja piloti, seveda pa niso vedeli, da bodo prihodni trenutki pritegneti katastrofe letala. Letalo se je namreč pripeljalo obrati, na kar se je nagnilo in jelo že iz dokajne nižine padati z velikansko naglico proti tlu. Ljudje so v strahu zakričali in začuli nato silovit tresk. Letalo je padlo z viško na travnik, nekako 10 metrov od zidu loskega pokopališča.

Tako zatem so odhiteli ljudje brzih korakov na lice mesta, kjer so našli aparat skoropopolom zdrobljen, zraven pa ležečega, s hudo poškodovano glavo loskega rojaka, narednika Eda Breznika ter drugoga vojaka podnarednika Miodraga Gjorgjevića, ki pa je stal in bil popolnoma nepoškodovan.

Ljudje so ranjenega Breznika odnesli takoj v neko bližnjo hišo, kamor mu je sledil tudi Gjorgjević, nakar pa so nemudoma obvestili o nesreči zdravnik dr. Matka iz Radeč. Telefonično je bila o nesreči obveščena tudi vojaška oblast v Zagrebu, odkoder sta prispevali.

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

29

(Nadaljevanje.)

— Jaz vem, kaj se mi spodobi. Jaz sem največ dolžna družbi, — je rekla Jerica.

— Reka, — je rekel Mr. Jeremy, — prepričan sem, da si imela prav, ko si zapustila Emilijo. Sedaj pa imaš zopet pravico vrniti se k njej. Dobra deklika si v splošku!

— Imam pravico do tega, Mrs. Jeremy. — Emilija me je prva našla razisko med pravico in kritiko!

— Oma, bo tudi prva deležna tega tvojega specanja, — je rekla doktor ter nadaljeval svoje pripombe.

— To je lepo. Ali mislite, da vas bo Mr. W. rad izpustil?

— Upam tako, — je rekla Jerica. — Žal mi je, prositi ga za to, kajti zelo poustljiv je bil z mnenjem v pogostu sem bila odsotna iz šole kar po dva tedna. Ker pa todo kmalu napočile poletne počitnice, bo najbrž lahko dobil zadomestilo.

Jerica se je oglašala pri Mr. W., ki jo je odpustil z globokim občutljivanjem.

Po par dneh priprav se je poslovila od Fanny Bruce, od zdravnika ter njegove žene ter odsila na kolodvor.

Obljuška je pisala zdravniku ter odredila vse potrebno, da se ji dopošljo pismo, ki bi mogče prisa od Willieja.

V manj kot štirinajstih dneh se je vrnila Mrs. Ellis v Boston ter prisluška vsega o ugodnem potovanju Jerice.

Mrs. Jeremy je dobila par dni poznejše pismo, v katerem se je glasilo:

New York, 29. aprila.

Draga Mrs. Jeremy:

— Ker smo včeraj mislili odpotovati v Evropo, te bo presenečilo sprejeti moje pozdrave še od tukaj. Izvej namreč, da je bilo naše potovanje zavlečeno. Pred par dnevi je dobil Mr. Graham hud napad putiske, da je bilo ogroženo njevo življenje. Ceprav se danes nekoliko boljše počuti, trpi še vedno ter je morsko potovanje sled tega neizvedljivo. Njegova velika skrb pa je bila doma.

Prilagam poranko na Mrs. Ellis. To vsebuje različna navodila, katere mora izvesti po želi Emilije. Mr. Graham in njegove srodnice so pričakovali določi zahajite ter so sled tega grozno razočarane. Posebno Miss Clinton, kajti njen oče je odsoten že več kot eno leto ter je upala sestati se z njim v Parizu, kjer živi sedaj.

Nemogoče je zame, da bi jaz ali Emilija občivali potovanje, ki je imelo za nuju le skrbi. Vseled toga se bova radi vrnili v svoje prejnjene bivališča, kamor bova dospeli enkrat prihodnjega meseca.

Najboljše pozdrave za Vas in mojega prijatelja doktorja ostajam zelo odkrita

Jerica Flintova.

Sestindvajseto paglavje.

POTOVANJE IN SKRIVNOST.

Emilija si je želela prijetno stanovanje Mrs. Warren zase ter za Jerico. Mrs. Prime pa je bila najeta kot kuharica v gospodinjstvu Mrs. Warren.

Ceprav je Mr. Graham pustil zadostni sredstev za Emilijo ter Jerico, je bila slednja vendar željna porabiti na korišten način čas, ki ji je ostajal. Prevzela je namreč del dolnosti Mr. W. Ceprav je imela Emilija rado neprestano navzočnost Jerice, se ji je vendar z veseljem odrekla za par ur na dan, da ta način sta obe preživeli leto v majhni družbi inteligenčnih prijateljev. Hodiši sta doli ter se razgovarjali o prejšnjih čačih.

Skupaj sta prisostvovali predavanjem ter posečali umetniške galerije.

Na ta način sta preživeli obe priletno zimo. Živelj nista sami zase, kajti revni so jih blagoslovilj.

Sposob je prišla in tudi prešla. Tako pa se je poslabšalo zdravje Emilije in dr. Jeremy je ji odločno ukazal izprenembo ozračja ter seker, da se mora preseliti na deželo.

Jerica pa se je pričela vzemirjati radi dolgega molka Willijeja, kajti od njega ni nobenih besed že tri mesece. Willie je ni mogel pozabit ali je po zanemirjati.

Odlišata na morskočel za par tednov. Dobri znak pa ni prinesel nikake moči: bliskemu telesu slepe deklice. Prisiljena je bila opustiti svoje dnevrne lajhre. Neprestana izmučenost je vzela njenim korakom vso prošnost. Tudi njen duh je postal tako občutljiv, da jo je bilo treba ohraniti pred vsem razburjenjem.

Zdravnik je pričel pogosto, da oblaže svojo pacientko. Ker pa je postajala slabša mesto boljša, jo je poslal nazaj v mesto, kjer je lanko boljši skrbel za njeno zdravje.

Emilija je mislila, da se boljši počuti sedaj, a se je bala vzemirjati Mrs. Jeremy.

— Ne govorji o motenju Mrs. Jeremy, — je rekla Jerica. — Poznati ti je moralno dober boljš!

Zdravnik je odšel in Jerica mu je sledila.

— Tidini, doktor, da ne mislite posebno ugodno s Emilijoi!

— Se, kako bi mogel? To ni primeren prostor zanjo. Priti mora v mesto kjer je bilo.

V nekako teh tednih si je priljubljeni zdravnik privočil toliko časa, da je mogel odpotovati za en teden. Njegova žena pa je rajše ostala doma, kajti ta kraj ji je najboljše ugašal.

Emilija se je doslej boljše počutila. Nameravala je poiskati West Point, Ceteskil in Saratogo. Najbolj pa jo je gnala k temu izprenemba podnebja.

Odpotovala so proti New Yorku. Vročina in prah mesta pa sta bila naravnost nemirni ter nista včasih dolgo časa tako slabo kot sedaj.

Jerica je spala trdno, dokler je ni prebudila Miss Graham, katero je zagledala običeno poleg prestelje. Emilija jo je prva poljubila, kar je bila zelo cudna izprenemba, kajti drugače se je Emilija prva prebudi bila po jutranjem poljuh Jerice.

— Vstan, Jerica! — Ura je že šest in parnik bo odšel ob sedmih. Zdravnik je že potkal na naču vrata!

— Kako je trdno sem spala! — je vzkliknila Jerica. — Rada bi vedela, če bo dan prijet?

— Krasen — je odvrnila Emilija, — vendar pa vroči! Sinec je silajo tako gorko, da sem moral zapreti poljuk!

Jerica je hitela, a ni bila še povoljoma običena, ko so ju poklicali k zavodu. Zareseti je moralna svoje kovčige in drugi so morali oditi pred njo v občudnico.

Družba je bila majhna ter ostajala le iz dveh skupin, poleg dr. Jeremyja ter par gospodov, samih trgovcev.

Seveda so reza za mizo, ko je vstopila Jerica.

V trenutku se je vnesel pogovor. Jerica se je sezemanila z inognimi ter se prav pospobno zanimala za moškega, ki ji je sedel nasproti.

Ta človek je bil čuden.

(Dalej pričodniki)

OBČUTKI PRI SKOKU iz AEROPLANA

John Tranum je dosegel že več rekordov v skakanju s padalom in znan je v letalskih krogih vsega sveta kot mož letečih živečev in neverjetnega poguma. Novinarji so ga vprašali, kakšne občutke ima kadar skoči iz aeroplana.

— Ljudje me ogledujejo s slabo prikrito radovnostjo, ko zvemo, da je moj poklic preizkušanje novih padal, — je pravil Tranum. Gotovo mislim, da nimam vseh lesčkov v glavi. Čudijo se, da je moj poklic podoben delu mehanika, ki preizkušava novo sestavljen stroj. V tem ni ne hrepenjenja po slavi, ne po pustolovščini: moj poklic je čisto navadno zbiranje znanstvenih faktov. Morda je nespametno prepirčevali ljudi, da je skok s padalom absolutno var. Videl sem na zemlji fascinirati kakor ptica, ki jo je omamil gad. Drugi skrpljejo z zombi. Vsi morajo premagati neke vrste histerijo, ki se jih polasti in pri kateri pozabijo na vsa navodila pred skokom. Ko se pa spuste varno na tla, se smejejo neutemeljeni bojanzi.

Da se vrnem k skoku samemu. Ne trdim, da začetnikom ni tesno pri srcu, ko skočijo iz letala. Videj sem najstrašnejše izraze na njihovih obrazih, ko so se pripravljali na skok, o katerem so misli, da bo končal s smrtjo. Obsojenec na morišču ne more imeti strašnejšega izraza na obrazu. Nekateri gledejo skok s padalom absolutno varno, če je človek dobr izvezban. Najbrž mi nihče ne bo verjal, da za skok iz aeroplana ni treba niti toliko poguma in spremsti, kakor so sestavljena enakih delikov.

Aretiranca sta priznala v tem na Pragerskem in sta bila oddana sodišču. Blago, ki so ga še našli, so vrnili oskodovanemu trgovcu na Pragerskem.

NEVARNI VLOMILCI IZ-SLEDENI

Kakor smo poročali, so pred nekaj dnevi neznani lopovi vlomili v trgovino Penzance na Pragerskem in odnesli raznega blaga v vrednosti nad 20.000 Din. Nekaj dni pozneje je orožništvo pri Sv. Andreu v Halozah zasledilo tri možake, ki so poročali tamoznimi kmetom v takrat raznega manufaktur in konfekcijsko blago. Izkazalo se je, da gre za blago, ki je bilo ukradeni pri vlomu v Pragerskem. Dva, in sicer 31-letni krojaški pomočnik Josip Deutchmann iz Zg. Žerjavcev pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah ter 29-letni delavec France Železnik iz Rogatca, sta bila aretirana. Tretjemu se je posrečilo pobegniti. Oba aretirana sta bila prej kaznovana in ju tuji sedaj zasleduje sodišče zaradi ponovnih enakih delikov.

Aretiranca sta priznala v tem na Pragerskem in sta bila oddana sodišču. Blago, ki so ga še našli, so vrnili oskodovanemu trgovcu na Pragerskem.

ZAKAJ SO ZAMORCI ČRN

Nedavno se je vrnila iz Afrike znanstvena odprava lipskega profesorja v neznanu pogorja v severni Liberiji. Poleg obilo drugega materiala je prof. Hermann nabral tudi mnogo zamorskih legend in pripovedi. Med temi je zanimiva bajka, ki tem, kako si črni razlagajo pojavo, da so razna človeška plemena razne barve. Ko je Bog ustvaril ljudi, so bili spotekla vsi črni. Začetek je ustvaril tudi vodo, ki se je v nji vsako lahko okopal in umil do popolne belote. Najprej so se skopali v čudodelni vodi bistrumi ljudje iz severnih pokrajini in postali so čisto beli. Za njim pa so prišli na vrsto Arabci in Mavri. Ali voda je bila že precej skaljena, tako da so se oprali samo na pol in postali rjavi. Ko so se hoteli okopati še črni, pa je voda nenadoma začela ponikavati in črni so je ujeli le še toliko, da so si lahko omotili dlani in podplate. Zato imajo tam svetlo kožo, vse ostalo pa lepo po črno, kakor ga je ustvaril Bog.

Iz letala sem skočil že nešteto-krat. Neko sem napisal med skokom materi pisemce, drugič sem si prizgal cigaru in jo mimo kadil. Neko sem skočil iz dekletom iz letala in kramljala sva v zraku tako, kakor da sediva v kavarni. Primerno je, da se mi je tudi, da sem skočil iz letala za psom, ki se ni prav nič bal, pač pa mu je bilo v zračnih višavah dolgčas. Na vse mogče sem mislil pri skokih iz aeroplana, saj ne na večnost še nikoli.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem posla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove.

Uprrava lista

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem posla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove.

Uprrava lista

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane same

\$2.—

Naročite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 West 18 Street
New York City

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromne daleči:

Ille de France 15. maja; 6. jun.

(8 P. M.) (4 P. M.)

PARIS 23. maja; 12. junija

(4 P. M.) (7 P. M.)

FRANCE 30. maja; 17. jun.

(7 P. M.) (7 P. M.)

Najkrajša pot po Sredozemlju. Vsezdaj v poseben kabini z vsemi modernimi udobji. — Plača v slovenski kuhinji. Izredno nizke cene. Vprašajte katerogakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačni pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljanji Združenih držav. Oglašuje se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 Last 41, cesta v petek zjutraj od 10. do 12. soba št. 308, ali pa v pondeljek in sredo ob 3. do 5. se 413.

TUDI NEDRIJAVJANI ZAMOREJO POTOVATI V STARI KRAJ NA ŠOK, TODA PREDVSENO V POTNIH LISTIH, PRITIAGI IN DRUGIH STVARAH. VSELE NAŠE DOLGOLETNE IZKUŠNJE VAM MI ZAMOREME DATI NJOBOLJE POJASNILA IN PREDVSEMO VEDNO TE PREDVRSNE BREZPARNIKE.

Tudi nedrijavjani zamorejo potovati v stari kraj na šok, toda predvseno v potnih listih, pritiagti in drugih stvari. Vsele naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoreme dati njobjolje pojasnila in predvsemo vredne te poverzine brezparne.

Tudi nedrijavjani zamorejo potovati v stari kraj na šok, toda predvseno v potnih listih, pritiagti in drugih stvari. Vsele naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoreme dati njobjolje pojasnila in predvsemo vredne te poverzine brezparne.

Tudi nedrijavjani zamorejo potovati v stari kraj na šok, toda predvseno v potnih listih, pritiagti in drugih stvari. Vsele naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoreme dati njobjolje pojasnila in predvsemo vredne te poverzine brezparne.</p